UUTISET

MTK:ssa edelleen ukkovalta

Naisten osuus maa- ja metsätaloustuottajien järjestössä ei ole yltänyt tasa-arvosuunnitelman mukaiseen kolmannekseen.

MT SELVITTI

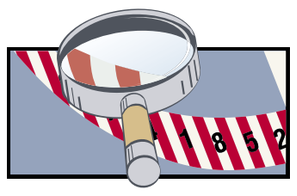

Joka neljäs MTK-yhdistyksen johtokunnan jäsen on nainen. MTK-liittojen johtokunnissa naisia on joka viides, samoin MTK:n valtuuskunnassa. Yhdeksänjäsenisessä johtokunnassa on yksi nainen.

Metsäjohtokunnan kahdeksasta jäsenestä naisia on kaksi, mutta kymmenen kertaa suuremmassa metsävaltuuskunnassa vain kolme.

Ei mennyt niin kuin piti

Ei ole mennyt niin kuin MTK:n tasa-arvosuunnitelmassa kaavailtiin 2006. Kaikissa luottamustehtävissä joka kolmannen piti olla nainen jo 2010.

Mutta miksei tavoitteeksi asetettu, että naisia olisi luottamustehtävissä yhtä paljon kuin miehiä? Koska MTK:n aktiivijäsenissä naisia vain on vähemmän.

Toukokuussa MTK:n jäsenistä naisia oli 41 prosenttia. Sekään ei ole koko kuva: tilojen vastuuhenkilöistä naisten osuus on 12 prosenttia. Aktiivijäsenten osuus on jotain siltä väliltä, tasa-arvosuunnitelman arvion mukaan kolmannes.

Ei kiintiö vaan suositus

Tasa-arvosuunnitelma asetti vain suosituksia. Naiskiintiöitä MTK:ssa ei ole.

Poikkeuksena on MTK:n johtokunta ja mallisääntöjen mukaan myös liittojen ja yhdistysten johtokunnat. Eikä niissäkään ole suoraan naiskiintiötä, vaan sääntöjen mukaan niissä tulee olla molempien sukupuolten edustus.

MTK:n johtokunnassa sääntö tuli voimaan 1999. Samalla johtokuntaa pienennettiin niin, ettei siinä ole enää edustajaa kaikista MTK-liitoista. Nuoret olivat saaneet oman nimikkopaikan 1992.

Tilanne lähes entisellään

Tasa-arvosuunnitelman jälkeen tilanne on pysynyt lähes ennallaan.

2006 MTK:n valtuuskunnassa 18 prosenttia MTK-liittojen edustajista oli naisia. Nyt heitä on 22 prosenttia, mutta kokonaisosuus putoaa 19 prosenttiin, kun huomioon otetaan metsänhoitoyhdistysten ja yhteisöjäsenten edustajat.

MTK:n valiokunnissa naisten osuus on pienentynyt kymmenessä vuodessa 14 prosentista 10 prosenttiin.

Sen sijaan yhdistyksissä lienee menty eteenpäin. Joka kuudes puheenjohtaja on nainen, sihteereistä useampi kuin joka toinen. MTK-liitoissa on kaksi naispuheenjohtajaa.

”Alkuvuosina näitä seurattiin vuosittain”, järjestöasiamies **Marjatta Boman** kertoo. Nyt hän kaivaa jäsenrekisterin tiedot erikseen MT:n juttua varten.

Eri näkökulmia tarvitaan

”Tasa-arvosuunnitelma ei yksin riitä”, MTK:n toiminnanjohtaja **Antti Sahi** sanoo. ”Tarvitaan myös omaa aktiivisuutta.”

Sahin mielestä olisi hyvä, jos naisia ja nuoria olisi luottamustehtävissä enemmän. ”Se toisi lisää erilaisia näkökulmia.”

”Perinteisesti hyvinvointi ja kuluttajatyö ovat olleet vahvasti naisten asioita. Pitäisi olla kaikenlaisia ihmisiä kaikessa eikä vain jossain.”

HEIKKI VUORELA

Naisten osuus MTK:ssa

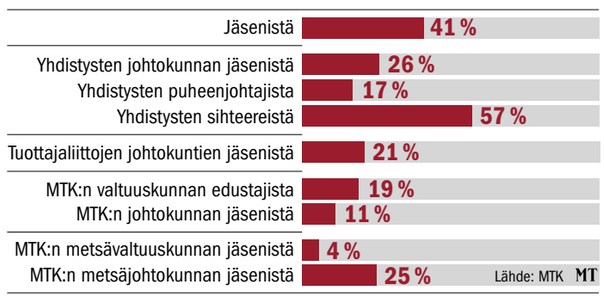

PÄIVÄN KYSYMYS

Syötetäänkö karhuille jatkossakin makkaraa?

Atria on valjastanut Ranua Zoon kesän grillauskampanjaansa. Eläinpuiston neljälle karhulle maistatettiin kolmea eri grillimakkaraa, ja tiedotteen mukaan kukin karhu löysi suosikkinsa.

Tuleeko makkarasta nyt pysyvä osa karhujenne ruokavaliota, intendentti Mari Heikkilä?

Ei tule. Suolapitoisuus on sen verran korkea, että pysytään perinteisissä herkuissa, vaikka muut ainesosat olisivatkin sopivia. Karhu syö pääasiassa kasvisravintoa, mutta myös viljatuotteita ja keväällä lihaa tai kalaa.

Miten eläintarhassa suhtaudutaan karhujen kaupalliseen mainoskäyttöön?

Ihan positiivisesti ja karhuilla oli hauskaa. Varsinkin vuoden vanha Jemma touhusi kuvauslavasteiden kanssa, ja varmasti kaikkien henkiselle hyvinvoinnille teki hyvää, kun oli virikkeitä ja ihmisiä liikkui aitauksessa. Ja onhan karhujen hyvinvointiin lahjoitettu 2 000 euroa merkittävä summa.

Mitä karhut puuhaavat juuri nyt eläintarhassa?

Alkukesän huuma on haihtunut Mallalta ja Palleltakin, vuosikas Jemma leikkii ja temuaa itsekseen ja jääkarhu Venukselle on avattu uima-allas. Tavallisia kesäpuuhia.”

EIJA MANSIKKAMÄKI

”Naiset todella haluavat vaikuttaa”

Luottamustehtäviin valitut naiset ovat hyvin sitoutuneita. He todella haluavat hoitaa saamansa pestin hyvin, MTK:n metsäjohtokunnan toinen puheenjohtaja **Annukka Kimmo** sanoo.

Arvionsa Kimmo perustaa kyselyyn, jonka hän teki keväällä metsänhoitoyhdistysten luottamustehtävissä oleville naisille Pi-johtamiskoulun kurssityönä.

”78 prosenttia vastaajista piti tärkeänä, että saa vaikuttaa. He haluavat tietää asioista ja olla mukana päättämässä niistä, yhdessä ja tasapuolisesti.”

Kyselyyn vastasi 115 naista. Heidän keski-ikänsä oli 51 vuotta ja he olivat toimineet metsänhoitoyhdistyksissä keskimäärin kaksi kautta. Suurin osa toimi aktiivisesti muuallakin kuin metsänhoitoyhdistyksissä.

Sitoutumisesta huolimatta luottamustehtävissä pysyminen ei ollut naisille itsestäänselvyys. Jos oli ikää ja takana useita kausia luottamustehtävässä, moni toivoi nuorempien ottavan vuorostaan vastuuta. Nuorilla luottamushenkilöillä oli puolestaan huoli ajan riittävyydestä perheelle ja työlle.

”Naisia, nuoria ja kaikkia muitakin tarvitaan luottamustehtäviin, koska niin saadaan enemmän näkökulmia ja keskustelua”, Kimmo sanoo.

Kyselyssä selvisi myös yleisin tapa, jolla luottamustehtäviin tullaan: joku pyysi tai kysyi kiinnostusta.

”Naiset arvostivat sitä, että heitä kysyttiin”, Kimmo kertoo vastauksista.

Entä miten alkoi Annukka Kimmon oma luottamustehtäväura MTK:n metsäjohtokunnan toiseksi puheenjohtajaksi?

Tietysti metsänhoitoyhdistyksen vaalista. ”Se on ainoa tie aloittaa näissä tehtävissä.”

”Ja minua kysyttiin.”

HEIKKI VUORELA

Kotijoukkojen tuki on tärkein

Lähtee luottamustehtäviin sitten nainen tai mies, se pitää sopia perheessä keskenään, MTK:n valtuuskunnan ensimmäinen varapuheenjohtaja **Tiina Linnainmaa** muistuttaa.

”Pitää aina olla tuki kotoa. Siellä pitää kaikki hoitua, eikä sinne saa jäädä marttyyria.”

Naisen luottamustehtävässä saattaa Linnainmaan mielestä olla joissain tapauksissa yksi vanhoista perinteistä johtuva erityispiirre: ”Se vaatii kotiin jäävältä mieheltä hyvää itsetuntoa.”

Linnainmailla molemmilla on luottamustehtäviä, mutta erilaisia: Tiina on mukana laajasti tuottajatoiminnassa, **Risto** kuntapolitiikassa, joka vaatii vähemmän matkustelua.

”Täytyy kiittää myös lomitusjärjestelmää.”

Luottamustehtävät edellyttävät paloa yhteisten asioiden hoitoon, Linnainmaa sanoo. ”Osaamista löytyy varmasti niin naisilta kuin miehiltäkin.”

Linnainmaa ei kannata kiintiöitä mutta rohkaisee naisia lähtemään mukaan, aluksi yhdistyksen tapahtumien järjestelyyn ja kokoukseen.

”Yleensäkin kannattaa houkutella uusia ihmisiä mukaan. Katsomaan tulleista osa tulee uudelleen.”

Niin kuin Linnainmaa itse. Hän toimi kyläyhdistyksessä ja tuli sitä kautta myös MTK-yhdistysväen tuntemaksi – ja mukaan pyytämäksi.

Linnainmaan mielestä pitää kuitenkin varoa, ettei synny pelkoa, että kokoukseen tulo merkitsee heti valintaan johonkin tehtävään. ”Eri asia on, jos tulokkaalla on halua.”

HEIKKI VUORELA

» Täytyy kiittää lomitusjärjestelmää.

TIINA LINNAINMAA

» Kannattaa houkutella uusia mukaan.

TIINA LINNAINMAA

HISTORIA

MTK

Ensimmäisiä naisia

MTK-liiton johtokunnassa 1921 Maiju Holma Uudellamaalla.
MTK:n valtuuskunnassa 1970 Kaisa Laitinen Pohjois-Savosta.
Ensimmäinen nainen varapuheenjohtajana 1983 Leena Pihl Keski-Suomesta.
MTK:n johtokunnassa 1979 Raili Puhakka Kymenlaaksosta.
MTK-liiton puheenjohtaja 1992 Anne Kylmäniemi Lapissa.
MTK:n metsäjohtokunnassa 2008 Annukka Kimmo Lappeenrannasta.

Nyt luottamustehtävissä

MTK:n johtokunnassa yhdeksästä jäsenestä naisia on yksi, Kati Partanen Pohjois-Savosta.
MTK:n valtuuskunnassa 73 jäsenestä naisia on 14. Ensimmäinen varapuheenjohtaja on Tiina Linnainmaa Pirkanmaalta.
MTK-liitoissa on kaksi naispuheenjohtajaa: Johanna Kankaanpää Etelä-Pohjanmaalla ja Heidi Tanhua Pirkanmaalla. Liittoja on 14.
MTK:n metsäjohtokunnan kahdeksasta jäsenestä naisia on kaksi. Metsäjohtokunnan toinen puheenjohtaja on Annukka Kimmo.
MTK:n metsävaltuuskunnan 80 jäsenestä naisia on kolme. Varajäsenenä on 13 naista.

KARI SALONEN

Luottamustehtävät toivat MTK:n valtuuskunnan ensimmäisen varapuheenjohtajan Tiina Linnainmaan maanantaina Hämeenkyröstä Helsinkiin.

OHJE

Jos olet kiinnostunut yhteisten asioiden hoidosta, toimi näin

Opiskele asioita.
Mene toimintaan mukaan. Järjestötyö aloitetaan yhdistyksistä porras kerrallaan, oikopolut ovat harvinaisia poikkeuksia.
Ole rohkea ja aktiivinen. Avaa suusi, kun sinulla on perusteltu mielipide. Osoita, että tunnet asiat. Älä kiemurtele, jos sinua ehdotetaan johonkin.
Verkostoidu, jotta sinut tunnetaan ja jotta on joku tai mielellään useita, jotka haluavat esittää sinua luottamustehtäviin, ja joiden sanalla on painoarvoa. Vihjaa heille, mikä sinua kiinnostaa, jos kannatusta on.
Kerro kotona, mitä tavoittelet. Jos sinua esitetään luottamustehtävään, sovi valinnan varalta etukäteen, miten asiat kotona sen jälkeen hoidetaan.
Valmistaudu kokoukseen. Kuka ehdottaa sinua? Miten esittelet itsesi, jos siihen annetaan tilaisuus?
Jos et itse loppujen lopuksi haluakaan luottamustehtävään, ole mukana esittämässä ja valitsemassa päteviä ihmisiä ja pyydä sellaisia toimintaan mukaan.
Varaudu siihen, että vaaleissa ei aina voita.
Ohjeet on koottu oheisiin juttuihin haastateltujen vinkeistä.

Älykäs kaasun kuljetusjärjestelmä julkistettiin Moskovassa

MOSKOVA, VENÄJÄ (MT)
Suomalainen LNG Tainer julkisti tiistaina Moskovassa nesteytetyn lng-kaasun kuljetuskontin, joka on heti herättänyt innostusta niin Venäjällä kuin Norjassa. Keksintö on itse asiassa enemmän kuin pelkkä kuljetussäiliö. Koska kaasu nesteytetään, sitä voidaan siirtää ja käyttää paikkoihin, mihin putket eivät yllä.

Lisäksi säiliö on varustettu älytekniikalla, niin että sen sijaintia, kaasun määrää ja tulevaa vaihtoaikaa voidaan seurata jatkuvasti etänä.

Säiliötä voivat käyttää rahtilaivat. Esimerkiksi Wärtsilällä on kaasukäyttöisiä moottoreita.

Sitä voidaan myös siirtää paitsi meritse myös rautateillä ja tieliikenteessä. Näihin kaikkiin on saatu standardointi, jonka ansiosta keksinnölle on käytännössä markkinat ympäri maailman.

Erikoisrakenne tehostaa käyttöä

LNG Tainerin toimitusjohtaja **Tom Sommardal** kertoo, että keksinnön kaupallistamiseen meni seitsemän vuotta. Se sisältää erikoisvalmisteiset sisätankin ja kantavan eristerakenteen, jotka on molemmat patentoitu.

Niiden ansiosta säiliö painaa noin 400 kiloa, kun normaalin samankokoisen säiliön paino on viitisen tuhatta, Sommardal sanoo.

Tämä on omiaan laskemaan päämateriaalin, alumiinin, kulutusta ja siten valmistuskustannuksia.

Erikoisrakenteen ansiosta säiliö pysyy kylmänä selvästi kauemmin kuin vastaavat perinteiset tankit. Näin se voidaan myös täyttää ja ottaa käyttöön huomattavasti nopeammin, koska tyhjän säiliön jäähdyttämiseen ei kulu aikaa.

Halusimme jotenkin ratkaista rikkidirektiivin tuoman ongelman. Suomi sijaitsee kauimpana niistä maista, joita vuoden alusta voimaan tullut direktiivi koskee, Sommardal valottaa keksinnön taustaa.

Käytännössä markkinat ovat kuitenkin ainakin aluksi ennen kaikkea siellä, missä kaasukentätkin ovat.

Niin norjalainen Statoil kuin täällä Venäjällä Rosneft ovat ilmoittaneet, että heillä olisi halua ostaa heti, kun saamme näitä markkinoille. Tilauksissa puhutaan sadoista, ellei tuhansista kappaleista, Sommardal kertoo.

LNG Tainer on varatoimitusjohtaja **Heikki Ollikaisen** mukaan täysin kotimainen yritys, joka työllistää useita laitteistotoimittajia ja konepajoja eri puolilla maata. Lng-kaasujärjestelmän kehitystyötä on rahoittanut Tekes ja kotimaiset sijoittajat.

KAIJALEENA RUNSTEN

MTK:n maitovaliokunta: Lomitusta ei saa romuttaa

MTK:n maitovaliokunta vaatii kannanotossaan, että lomituspalvelut ovat tasapuolisesti kaikkien lomitukseen oikeutettujen tuottajien saatavilla.

”Lomitusjärjestelmä on osa tuottajien sosiaaliturvaa eikä sitä saa romuttaa.”

Valiokunta viittaa **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen strategiseen hallitusohjelmaan, jossa on kirjaus maatalouden lomitusjärjestelmän uudistamisesta yrittäjälähtöiseksi.

Maitovaliokunta haluaa varmistaa, että tämä tarkoittaa järjestelmän kehittämistä siten, että se palvelee maatalousyrittäjiä nykyistä paremmin.

MTK:n mielestä nykyisen ja pian päättyvän STM:n lomitustyöryhmän työtä ei ole järkevää jatkaa, vaan kehittämistyö on aloitettava uudelleen.

MTK:n maitovaliokunta kiittelee tuoretta hallitusohjelmaa tavoitteista parantaa maatalouden kannattavuuden ja maksuvalmiutta sekä aikaistaa tukien maksatuksia.

”Lypsylehmäpalkkiosta on hyvä lähteä liikkeelle. Suomen maitosektori on suurvaltapolitiikan seurauksena syvällä kriisissä eivätkä tilat kestä myöhästymisiä tukien maksatuksissa.”

Sen sijaan maaseutuohjelmasta ja luonnonhaittakorvauksesta ei saa leikata.

”Maatalous on hoitanut leikkaukset etupainotteisesti jo edellisen hallituksen kaudella eikä kansallisen tuen leikkauksiin ole enää varaa”, maitovaliokunta linjaa.

EIJA MANSIKKAMÄKI

LYHYESTI

Ruuan hinta laski, vaatemyynti romahti

Päivittäistavarakaupan vähittäismyynnin arvo oli huhtikuussa 1 406 miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia vähemmän kuin huhtikuussa 2014. Hintaindeksin mukaan päivittäistavaroiden hinnat laskivat vuodessa 0,8 prosenttia ja alkoholijuomien ja tupakan hinnat nousivat 2,1 prosenttia. Elintarvikkeiden ja alkoholittomien juomien hinnat laskivat 1,6 prosenttia ja käyttötavaroiden hinnat 0,6 prosenttia viime vuoden huhtikuusta.

Osaselitys on pääsiäisen ruokahankintojen ajoittuminen maaliskuulle.

Tavaratalo- ja hypermarketketjujen liikevaihto laski huhtikuussa 8,3 prosenttia ja myös tammi-huhtikuussa 2,5 prosenttia edellisvuodesta.

Huhtikuussa pudotusta tapahtui kaikissa käyttötavaroissa 19,5 prosenttia, mutta eniten supistuivat pukeutuminen ja kodin ja vapaa-ajan tuoteryhmät. Elintarvikkeiden tuoteryhmän liikevaihto laski 1,5 prosenttia edellisvuoden huhtikuusta.

Päivittäistavarakauppa ry:n toimitusjohtaja **Kari Luoto** pitää 20 prosentin pudotusta ennennäkemättömänä ja odottaa hallituksen lisäävän ostovoimaa ja kuluttajien kohentuneen luottamuksen näkyvän kulutuksessa.